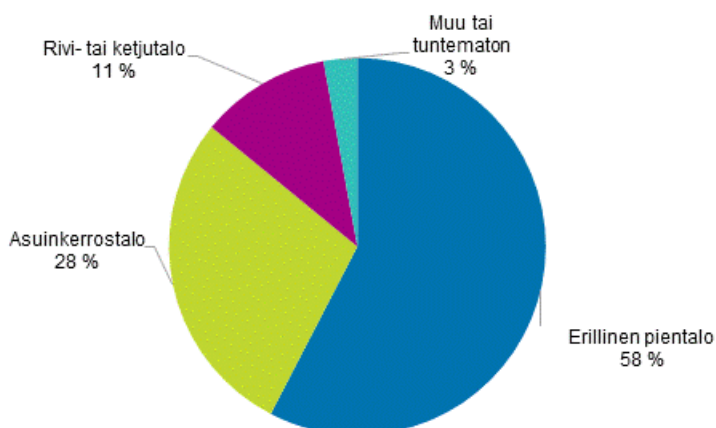

Rakennukset ja kesämökit 2018

Kesämökin omistaja asuu useimmiten omakoti- tai paritalossa

Tilastokeskuksen mukaan yli puolet kesämökin omistajista asuu erillisissä pientaloissa eli omakoti- tai paritaloissa. Kerrostaloissa asuu 28 prosenttia mökinomistajista. Rivitalosta mökkimatalle suuntaa yksitoista prosenttia mökin omistajista.

Kesämökin omistajien asunnot talotyypeittäin 2018, %

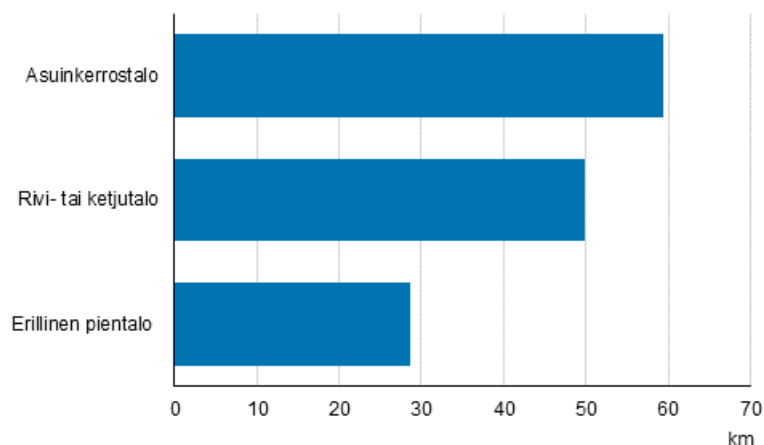

Vuonna 2018 henkilöomisteisia mökkejä oli 432 300. Yritysten, yhteisöjen, ulkomaalaisten ja kuolinpesien omistamia mökkejä oli 77 500. Yhteensä kesämökkejä oli 509 800 eli puoli prosenttia enemmän kuin vuonna 2017.

Kerrostaloissa asuvien mökkimatka on muita pidempi

Kesämökin omistajan mediaanimatka kotoaan mökille on hieman alle neljäkymmentä kilometriä. Puolella mökin omistajista on siis tätä pidempi ja puolella lyhempi matka. Erillisissä pientaloissa asuvilla mökinomistajilla mökkimatkan mediaani on 29. Kerrostaloissa asuvilla vastaava luku on puolestaan noin 60 kilometriä eli huomattavasti pidempi.

Mökkimatkan mediaani omistajan asunnon talotyyppin mukaan 2018, km

Kuopio on Suomen mökkivaltaisin kunta

Vuonna 2018 eniten kesämökkejä, 10 800, oli Kuopiossa. Mikkelissä mökkejä oli lähes yhtä paljon eli 10 500. Kolmanneksi tässä vertailussa sijoittui Parainen, jossa mökkejä oli 8 800. Muita yli 8 000 mökin kuntia olivat Lohja, Savonlinna ja Hämeenlinna.

Taulukko 1. Kunnat, joissa eniten kesämökkejä vuonna 2018

Kuntajako 1.1.2019	Kesämökkien lukumäärä
1. Kuopio	10 805
2. Mikkelä	10 536
3. Parainen	8 820
4. Lohja	8 516
5. Savonlinna	8 455
6. Hämeenlinna	8 368
7. Kouvola	7 785
8. Salo	7 071
9. Kuusamo	6 902
10. Raasepori	6 636

Sisällys

Kesämökki 2018.....	4
Kuopio mökkivaltaisin kunta 2018.....	4
Mökkikanta kasvoi eniten 1980-luvulla.....	5
Muutama tuhat vapaa-ajan asuinrakennusta vuosittain.....	6
Mökkirakentaminen vilkkainta Lapissa, Varsinais-Suomessa ja Etelä-Savossa	6
Tihein kesäasutus Kustavissa ja Kaskisissa.....	6
Kesämökkien keskikoko 49 neliötä.....	6
Yli 800 000 suomalaista kuului kesämökin omistavaan asutukseen.....	7
Kesämökin omistajien keski-ikä 63 vuotta.....	7
Mökkimatkan mediaani 39 kilometriä.....	7
Rakennuskanta 2018.....	8
Rakennuskannasta suurin osa asuinrakennuksia.....	8
Rakennuskanta kasvoi 7 300 rakennuksella.....	8
Kaksi kolmasosaa rakennuksista on yksikerroksisia.....	8

Taulukot

Taulukko 1. Kunnat, joissa eniten kesämökkejä vuonna 2018.....	4
Taulukko 2. Kesämökki pinta-alan mukaan 2018.....	7
Taulukko 3. Rakennukset käyttötarkoituksen mukaan 31.12.2018.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Rakennukset, asunnot ja henkilöt talotyyppin ja kerrosluvun mukaan 31.12.2018.....	10
Liitetaulukko 2. Rakennukset käyttötarkoituksen mukaan vuosina 1980-2018.....	10
Liitetaulukko 3. Rakennukset lämmitysaineen mukaan 1970-2018.....	10
Liitetaulukko 4. Rakennukset rakennusaineen mukaan 1960-2018.....	12
Liitetaulukko 5. Kesämökkien omistus mökin sijaintimaakunnan mukaan 2018.....	13

Kuviot

Kuvio 1. Kesämökkien määrä maakunnittain 2018.....	4
Kuvio 2. Kunnat, joissa 2018 oli enemmän mökkejä kuin asuttuja asuntoja (mökkimäärältään suurimmat).....	5
Kuvio 3. Kesämökkien lukumäärä 1970 - 2018.....	5
Kuvio 4. Maakunnat, joissa lukumääräisesti eniten uusia, vuosina 2015–2018 rakennettuja vapaa-ajan asuinrakennuksia.....	6

Laatuseloste: Rakennukset ja kesämökki.....	14

Kesämökkit 2018

Kuopio mökkivaltaisn kunta 2018

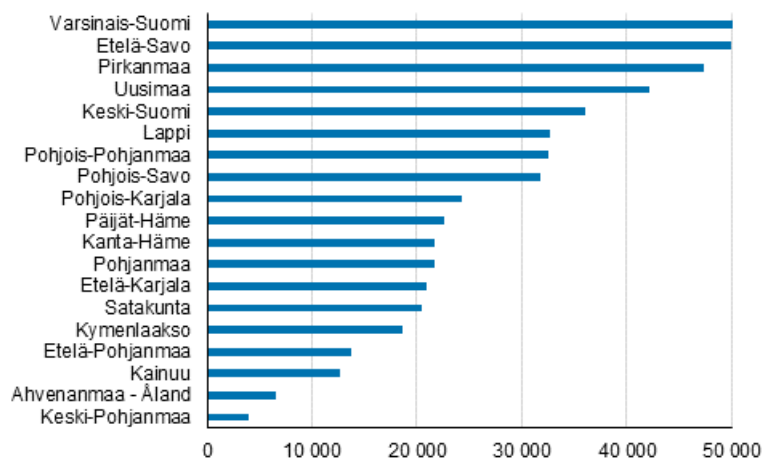
Suomessa oli Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2018 kaikkiaan 509 800 kesämökkiä. Mökkivaltaisn kunta oli Kuopio, jossa oli 10 800 mökkiä. Seuraavaksi eniten kesämöккеjä oli Mikkelissä, Paraisilla, Lohjalla ja Savonlinnassa. Tilastokeskuksen tiedot kuvaavat kesämökkien määriä uusimman kuntaluokituksen mukaan.

Taulukko 1. Kunnat, joissa eniten kesämöккеjä vuonna 2018

Kuntajako 1.1.2019	Kesämökkien lukumäärä
1. Kuopio	10 805
2. Mikkelii	10 536
3. Parainen	8 820
4. Lohja	8 516
5. Savonlinna	8 455
6. Hämeenlinna	8 368
7. Kouvola	7 785
8. Salo	7 071
9. Kuusamo	6 902
10. Raasepori	6 636
11. Pori	5 227
12. Mäntyharju	4 898
13. Kemiönsaari	4 836
14. Naantali	4 710
15. Kangasala	4 579

Maakunnista eniten möккеjä vuonna 2018 oli Varsinais-Suomessa, noin 50 000 kesämökkiä. Myös Etelä-Savossa ja Pirkanmaalla möккеjä oli yli 47 000. Vähiten kesämöккеjä oli Keski-Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla. Keski-Pohjanmaalla möккеjä oli 4 000 ja Ahvenanmaalla 6 500.

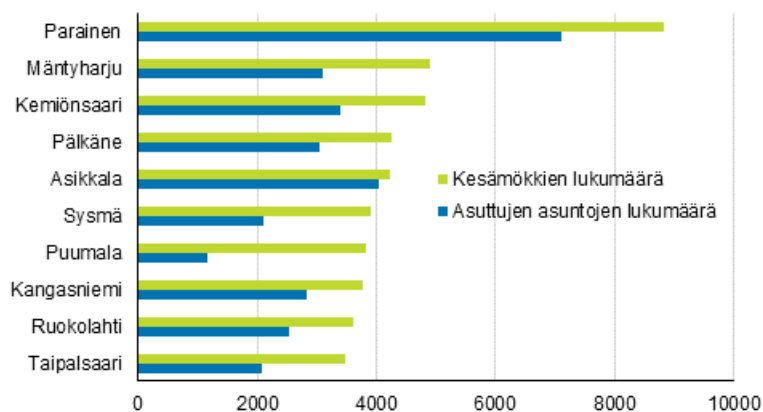
Kuvio 1. Kesämökkien määrä maakunnittain 2018

Kunnan mökkitiheyttä voidaan kuvata myös vertaamalla kesämökkien määrää vakinaisesti asuttujen asuntojen määrään. Tällöin mökkirikkaimpiin kuntiin nousevat väestömäärältään suhteellisen pienet paikkakunnat, joissa on paljon kesämöккеjä. Kaikkiaan 64 kunnassa oli vuonna 2018 enemmän möккеjä kuin vakinaisesti asuttuja asuntoja. Tällaisia mökkimäärältään suuria kuntia olivat mm. Parainen,

Mäntyharju, Kemiönsaari ja Pälkäne. Vakinaisten asukkaiden vähentyessä kesäasukkaiden määrä korostuu yhä useammassa kunnassa. Vuodesta 2000 mökkienemmistöisten kuntien määrä on noin kolmellakymmenellä, kun tilannetta verrataan käyttämällä samaa vuoden 2019 kuntajakoa.

Kuvio 2. Kunnat, joissa 2018 oli enemmän mökkejä kuin asuttuja asuntoja (mökkimäärältään suurimmat)

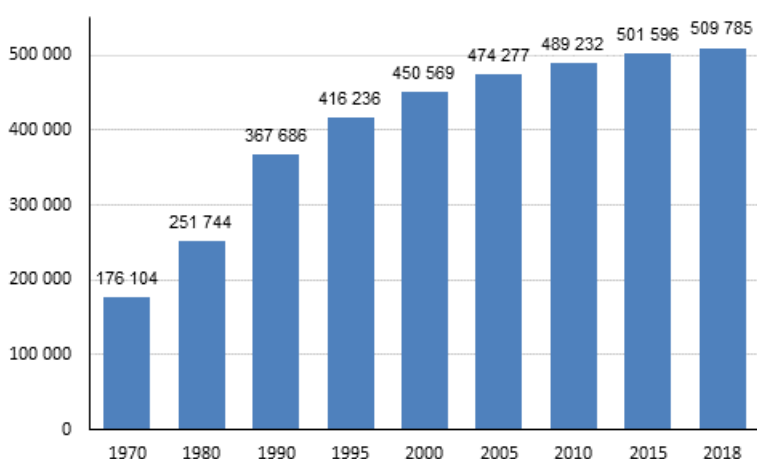

Mökkikanta kasvoi eniten 1980-luvulla

Vuoden 2018 lopussa kesämökkejä oli 509 800. Edellisestä vuodesta mökkien määrä kasvoi 2 600 kesämökillä, joista osa on uudistuotantoa ja osa käyttötarkoituksen muutoksia asuinkäytöstä vapaa-ajan käyttöön tai päinvastoin.

Mökkien määrä on kasvanut nopeimmin 1980-luvulla. Vuonna 1990 mökkejä oli 368 000, mikä on 46 prosenttia enemmän kuin vuonna 1980. Vuodesta 1970 vuoteen 1980 lisäys oli 75 600 kesämökkiä eli 43 prosenttia.

Kuvio 3. Kesämökkien lukumäärä 1970 - 2018

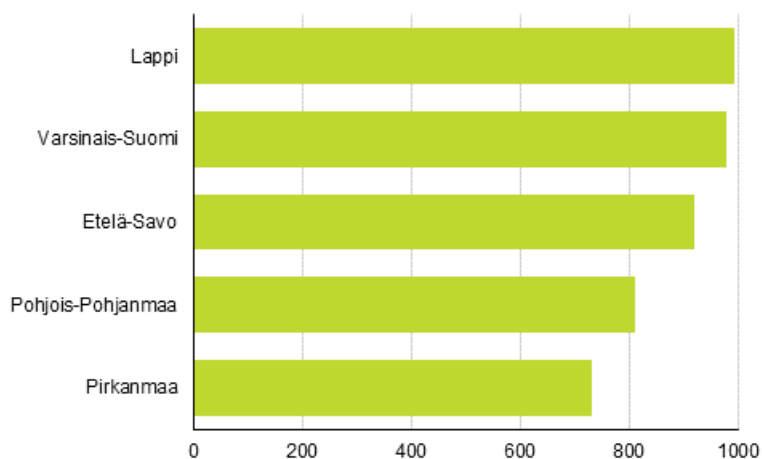

Kesämökkirakentaminen on hidastunut jatkuvasti 1990-luvun alkuvuosien rakennustahtiin verrattuna. Kun 1990-luvun alussa valmistui vuosittain noin 8 000 uutta kesämökkiä, niin viime vuosina rakentamisvauhti on ollut noin puolet tästä. Kesämökkikanta kasvoi 1990-luvulla noin 20 prosentilla. Se on selvästi vähemmän kuin 1970- ja 1980-luvuilla, jolloin kanta kasvoi yli 40 prosenttia vuosikymmenen aikana.

Muutama tuhat vapaa-ajan asuinrakennusta vuosittain

2000-luvulla vapaa-ajan asuinrakennusten uudistuotanto on ollut pääsääntöisesti yli 4 000 rakennusta vuodessa. Vapaa-ajan asuinrakennuksia rakennetaan kuitenkin entistä vähemmän. Vuoden 2018 rakennuskannassa on uusia, vuonna 2018 rakennettuja vapaa-ajan asuinrakennuksia muutama tuhat. Edellisenä vuonna uudisrakennusten määrä oli 2 000.

Kuvio 4. Maakunnat, joissa lukumääräisesti eniten uusia, vuosina 2015–2018 rakennettuja vapaa-ajan asuinrakennuksia

Mökkirakentaminen vilkkainta Lapissa, Varsinais-Suomessa ja Etelä-Savossa

Viime vuosina uudisrakentaminen on ollut vilkkainta juuri Lapissa, Etelä-Savossa ja Varsinais-Suomen maakunnassa, jonne 2000-luvulla on rakennettu keskimäärin noin 400 vapaa-ajan asuinrakennusta vuosittain.

Vuodesta 1990 kesämökkikanta on kasvanut eniten Etelä-Savon maakunnassa, jossa mökkejä oli noin 14 800 enemmän kuin vuonna 1990. Pienin muutos kesämökkikannassa on tapahtunut Keski-Pohjanmaalla, jossa mökkien määrä on lisääntynyt vuodesta 1990 vain 1 600:lla mökillä ja Ahvenanmaalla mökkimäärä on lisääntynyt noin kahdella tuhannella.

Tihein kesäasutus Kustavissa ja Kaskisissa

Tihein mökkiasutus oli Kustavissa ja Kaskisissa, joissa oli keskimäärin 15–19 kesämökkiä maaneliökilometrillä. Kahdeksassa kunnassa oli kesämökkejä enemmän kuin 10 neliökilometriä kohti, kun tarkastellaan mökkimääriä suhteessa kunnan maapinta-alaan. Koko maassa oli keskimäärin 1,7 kesämökkiä neliökilometrillä. Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla, Päijät-Hämeessä, Kanta-Hämeessä ja Ahvenanmaalla kesämökkejä oli yli neljä neliökilometriä kohti. Pohjois- ja Keski-Pohjanmaalla sekä Kainuussa ja Lapissa oli keskimäärin alle yksi kesämökki neliökilometrillä. Kunnista vähiten mökkejä pinta-alaan suhteutettuna oli Kauniaisissa, Savukoskella, Enontekiöllä ja Utsjoella.

Kesämökkien keskikoko 49 neliötä

Uudet kesämökit ovat pinta-alaltaan entistä suurempia. 2010-luvulla rakennettujen vapaa-ajan asuinrakennusten keskimääräinen pinta-ala oli 71 neliötä ja mediaani 65 neliötä. Vuosina 2000–2009 rakennettujen kesämökkien keskimääräinen pinta-ala oli 65 neliötä ja mediaani 57 neliötä. Kaikkien kesämökkien keskikoko vuonna 2018 oli 49 neliötä. Keskikokoon lasketaan vapaa-ajan asuinrakennusten tai loma-asumiseen käytettävien rakennusten tiedossa olevat neliöt (noin 12 000 mökin pinta-ala on tuntematon). Suuret mökit ja vapaa-ajan asuinrakennukset kasvattavat keskikokoa jonkin verran, sillä mökkien neliöistä laskettu mediaani on kaikkien mökkien osalta 41 neliötä. Kesämökeistä siis puolet on

pinta-alaltaan edelleen 41 neliöisiä tai sitä pienempiä. Suurten, vähintään 60 neliöisten, mökkien osuus kaikista vapaa-ajan asuinrakennuksista vuonna 2018 oli 26 prosenttia. Vuonna 1970 näiden suurten mökkien osuus mökkikannasta oli 15 prosenttia.

Taulukko 2. Kesämökit pinta-alan mukaan 2018

Pinta-alaluokka, m ²	Mökkien määrä	%
Mökkejä yhteensä	509 785	100,0
-19	45 477	8,9
20-39	183 111	35,9
40-59	138 952	27,3
60-79	66 828	13,1
80-99	32 111	6,3
100-	31 607	6,2
Tuntematon	11 697	2,3
Keskipinta-ala	49	.
Mediaani	41	.

Yli 800 000 suomalaista kuului kesämökin omistavaan asuntokuntaan

Kesämökeistä 432 300 oli yksityisten henkilöiden omistuksessa. Noin 77 500 mökkiä oli joko perikuntien, yritysten, yhteisöjen tai ulkomaalaisten omistamia. Kesämökin omistaviin asuntokuntiin kuului yhteensä lähes 816 000 henkilöä. Monessa kunnassa kesäasukkaat kaksinkertaistavat kunnan väkimäärän kesäisin.

Kesämökki sijaitsee yleensä lähellä asuinpaikkaa. Asuinmaakuntansa alueelta mökin omisti 64 prosenttia kaikista mökin omistajista. Ahvenanmaan ja Lapin mökinomistajista yli 90 prosenttia omisti mökin asuinmaakunnassaan. Sen sijaan uusmaalaisten omistajien mökit sijaitsivat pääosin muualla kuin asuinmaakunnassa. Vain 28 prosenttia uusmaalaisten omistamista mökeistä sijaitsi Uudellamaalla. Kolmasosa kaikista mökinomistajista omisti kesämökin kotikunnassaan.

Kesämökin omistajien keski-ikä 63 vuotta

Uusien, vuonna 2018 valmistuneiden kesämökkien omistajien keski-ikä oli 55 vuotta, kun taas kaikkien mökinomistajien keski-ikä vuonna 2018 oli 63 vuotta. Alle 40-vuotiaita omistajia oli noin 24 000 eli vain 6 prosenttia kaikista mökinomistajista.

Kaikista kesämökeistä yli neljälläkymmenellä prosentilla oli omistajana kahden aikuisen henkilön asuntokunta ja 12 prosentilla mökeistä oli omistajatalouksissa alle 18-vuotiaita lapsia. Yksinasuva henkilö oli omistajana 16 prosentilla mökeistä ja 15 prosenttia kaikista mökeistä omisti perikunta, yritys, yhteisö tai omistaja oli tuntematon. Kesämökin omistajajoukosta lähes 60 % asui joko omakoti- tai paritalossa.

Mökkimatkan mediaani 39 kilometriä

Keskimääräinen matka kodin ja kesämökin välillä oli 92 kilometriä ja mediaani oli 38 kilometriä. Näin ollen puolet mökkimatkoi-ista oli korkeintaan 39 kilometriä. Uudellamaalla asuvien mökinomistajien mökkimatkan mediaani oli 131 kilometriä ja keskiarvo 167 kilometriä. Uusmaalaisten mökinomistajien mökkimatkan mediaani oli yli kolminkertainen verrattuna koko maan mediaaniin ja keskiarvo lähes kaksinkertainen verrattuna koko maan keskiarvoon. Muualla kuin Uudellamaalla asuvien mökkimatkan mediaani oli 26 kilometriä ja keskiarvo 64 kilometriä.

Mökkimatka on laskettu yksityishenkilöiden omistuksessa oleville mökeille. Mökkimatkalla tarkoitetaan lineaarista etäisyyttä kesämökin omistajan vakinaisen asunnon ja kesämökin välillä. Vuonna 2018 etäisyys voitiin laskea noin 83 prosentille koko kesämökkikannasta.

Rakennuskanta 2018

Rakennuskannasta suurin osa asuinrakennuksia

Rakennuskanta, johon ei lasketa kesämökkejä eikä myöskään maatalous- tai muita talousrakennuksia, käsitti vuoden 2018 lopussa kaikkiaan 1,5 miljoonaa rakennusta. Asuinrakennuksia, joista suurin osa on erillisiä pientaloja, oli koko rakennuskannasta 85 prosenttia. Muita kuin asuinrakennuksia oli yhteensä 230 000 eli 15 prosenttia koko rakennuskannasta. Asuinrakennuksista 60 prosenttia on rakennettu vuonna 1970 tai sen jälkeen, erillisistä pientaloista 57 prosenttia ja kerrostaloista 67 prosenttia.

Rakennuskannan koko kerrosala oli vuoden 2018 lopussa yhteensä yli 488 miljoonaa neliometriä. Rakennusten keskimääräinen pinta-ala oli noin 321 neliometriä, muiden kuin asuinrakennusten keskimääräinen pinta-ala oli 835 neliometriä. Kerrosalaan suhteutettuna asuinrakennusten osuus koko kerrosalasta oli vain 62 prosenttia. Muista kuin asuinrakennuksista teollisuusrakennukset olivat kerrosalaltaan suurin ryhmä.

Taulukko 3. Rakennukset käyttötarkoituksen mukaan 31.12.2018

	Rakennusten lukumäärä	Osuus kaikista rakennuksista (%)
KAIKKI RAKENNUKSET	1 530 474	100,0
A. Asuinrakennukset yhteensä	1 300 528	85,0
Erilliset pientalot	1 157 072	75,6
Rivi- ja ketjutalot	81 981	5,4
Asuinkerrostalot	61 475	4,0
C-X Muut kuin asuinrakennukset yhteensä	229 946	15,0
C Liikerakennukset	44 032	2,9
D Toimistorakennukset	10 751	0,7
E Liikenteen rakennukset	57 757	3,8
F Hoitoalan rakennukset	9 207	0,6
G Kokoontumisrakennukset	14 603	1,0
H Opetusrakennukset	8 957	0,6
J Teollisuusrakennukset	46 492	3,0
K Varastorakennukset	32 759	2,1
X Muut rakennukset	5 388	0,4

Rakennuskanta kasvoi 7 300 rakennuksella

Suomessa oli vuoden 2018 lopussa 1 530 500 rakennusta. Edellisvuodesta rakennuskanta kasvoi 7 300 rakennuksella. Vuodesta 1990 rakennusten määrä on kasvanut 368 000 rakennuksella eli noin 32 prosenttia. Vanhoja ennen vuotta 1921 valmistuneita rakennuksia oli noin 80 000 eli 5 prosenttia rakennuskannasta. Rakennuskannasta kolme neljäsosaa oli erillisiä pientaloja. Kerros- ja rivitalot muodostivat sen sijaan alle kymmenesosan koko rakennuskannan määrästä. Kerrosalana mitattuna kerrostalot muodostivat kolmasosan kaikkien asuinrakennusten kerrosalasta.

Kaksi kolmasosaa rakennuksista on yksikerroksisia

Rakennuskannasta 66 prosenttia oli yksikerroksisia rakennuksia. Lukumääräisesti suurin osa rakennuskantaan kuuluvista rakennuksista on pientaloja. Yksi- ja kaksikerroksiset rakennukset muodostivat yhteensä 95 prosenttia koko rakennuskannasta. Suomalaisista yksi- ja kaksikerroksisissa rakennuksissa asuu 3,6 miljoonaa eli 67 prosenttia. Vähintään neljäkerroksisia rakennuksia oli 29 500, joista suurin osa oli asuinkerrostaloja. Vähintään neljäkerroksisissa asuinkerrostaloissa asuu yli miljoona suomalaista (1 272 000). Rakennus, jossa on kymmenen kerrosta tai enemmän, on jo melko harvinainen. Koko maassa tällaisia maamerkkejä on noin 326. Näistä varsinaisia asuinkerrostaloja on noin 236. Yli

kaksitoistakerroksisia taloja eli niin sanottuja tornitaloja oli 102. Näistä 68 oli rekisterien mukaan asuinkerrostaloja.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Rakennukset, asunnot ja henkilöt talotyyppin ja kerrosluvun mukaan 31.12.2018

Talotyyppi	Rakennuksia	Asuntoja	Henkilöitä (ns. asuntoväestö)
Kaikki rakennukset	1 530 474	3 042 369	5 390 540
1-2 kerrosta	1 455 907	1 756 401	3 585 973
3-9 kerrosta	57 303	1 263 765	1 774 712
10+ kerrosta	326	17 742	23 723
tuntematon kerrosluku	16 938	4 461	6 132
Erilliset pientalot	1 157 072	1 163 714	2 638 241
Rivi- ja ketjutalot	81 981	412 049	712 016
Asuinkerrostalot	61 475	1 412 391	1 966 304
1-2 kerrosta	17 885	155 686	204 497
3-9 kerrosta	43 144	1 236 527	1 735 244
10+ kerrosta	236	17 422	23 259
tuntematon kerrosluku	210	2 756	3 304
Muut kuin asuinrakennukset	229 946	54 215	73 979
1-2 kerrosta	204 079	32 096	46 354
3-9 kerrosta	9 669	20 243	24 541
10+ kerrosta	90	320	464
tuntematon kerrosluku	16 108	1 556	2 620

Liitetaulukko 2. Rakennukset käyttötarkoituksen mukaan vuosina 1980-2018

Käyttötarkoitus	Vuosi					
	1980	1990	2000	2010	2015	2018
Kaikki rakennukset	934 845	1 162 410	1 299 624	1 446 096	1 505 138	1 530 474
A. Asuinrakennukset	842 662	1 012 163	1 120 714	1 234 602	1 283 291	1 300 528
Erilliset pientalot	775 678	914 928	1 002 747	1 101 707	1 143 896	1 157 072
Rivi- ja ketjutalot	22 613	52 522	66 281	76 241	79 896	81 981
Asuinkerrostalot	44 371	44 713	51 686	56 654	59 499	61 475
C-X Muut rakennukset	92 183	150 247	178 910	211 494	221 847	229 946
C Liikerakennukset	21 926	33 138	40 294	41 961	43 058	44 032
D Toimistorakennukset	7 551	9 913	11 037	10 835	10 828	10 751
E Liikenteen rakennukset	10 640	36 784	45 225	54 716	56 530	57 757
F Hoitoalan rakennukset	3 992	5 796	6 978	8 058	8 756	9 207
G Kokoontumisrakennukset	6 659	10 231	12 943	13 509	14 151	14 603
H Opetusrakennukset	7 750	8 545	9 136	8 903	8 935	8 957
J Teollisuusrakennukset	19 507	29 106	36 437	40 629	43 524	46 492
K Varastorakennukset	8 730	5 446	6 423	27 170	30 429	32 759
X Muut rakennukset	5 428	6 948	10 437	5 713	5 636	5 388

Liitetaulukko 3. Rakennukset lämmitysaineen mukaan 1970-2018

Lämmitysaine	Vuosi						
	1970	1980	1990	2000	2010	2015	2018
Kaikki rakennukset	837 948	934 845	1 162 410	1 299 490	1 446 096	1 505 138	1 530 474
Kauko- /aluelämpö	..	48 538	105 608	130 946	164 721	180 749	196 366
Öljy, kaasu	320 171	347 498	306 750	320 934	322 279	316 688	305 761
Kivihili, koksi	24 328	11 794	8 753	7 986	6 983	6 789	6 590
Sähkö	41 872	178 707	357 743	455 752	554 368	578 568	589 726
Puu, turve	429 467	327 230	321 342	292 763	277 553	278 661	274 070
Maalämpö	..	..	..	3 397	21 667	46 014	61 275
Muu, tuntematon 1)	22 111	20 578	62 214	87 486	98 525	97 669	96 686
%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kauko- /aluelämpö	..	5,2	9,1	10,1	11,4	12,0	12,8
Öljy, kaasu	38,2	37,2	26,4	24,7	22,3	21,0	20,0
Kivihili, koksi	2,9	1,3	0,8	0,6	0,5	0,5	0,4
Sähkö	5,0	19,1	30,8	35,1	38,3	38,4	38,5
Puu, turve	51,3	35,0	27,6	22,5	19,2	18,5	17,9
Maalämpö	..	..	..	0,3	1,5	3,1	4,0
Muu, tuntematon 1)	2,6	2,2	5,4	6,7	6,8	6,5 ¹⁾	6,3

1) Noin puolet rakennuksista, joiden polttoaine on 'Muu, tuntematon', on ns. kylmiä rakennuksia (ei kiinteää lämmityslaitetta), loput ko. luokasta ovat lämmitysaineeltaan pääosin tuntemattomia.

Liitetaulukko 4. Rakennukset rakennusaineen mukaan 1960-2018

Talotyyppi		Rakennusaine							
		Yhteensä	%	Kivi	%	Puu	%	Muu, tuntematon	%
Kaikki rakennukset	1960	832 460	100,0	55 008	6,6	777 452	93,4	..	..
	1970	837 948	100,0	83 125	9,9	754 823	90,1	..	..
	1980	934 845	100,0	120 608	12,9	814 237	87,1	..	..
	1990	1 162 410	100,0	168 818	14,5	956 626	82,3	36 966	3,2
	2000	1 299 624	100,0	194 725	15,0	1 040 189	80,0	64 710	5,0
	2010	1 446 096	100,0	229 311	15,9	1 163 138	80,4	53 647	3,7
	2015	1 505 138	100,0	243 463	16,2	1 212 662	80,6	49 013	3,3
	2018	1 530 474	100,0	252 073	16,5	1 232 521	80,5	45 880	3,0
Asuinrakennukset	1960	725 932	100,0	25 586	3,5	700 346	96,5	..	..
	1970	768 204	100,0	58 287	7,6	709 917	92,4	..	..
	1980	842 662	100,0	89 490	10,6	753 172	89,4	..	..
	1990	1 004 809	100,0	121 291	12,1	870 314	86,6	13 204	1,3
	2000	1 120 714	100,0	138 357	12,3	935 928	83,5	46 429	4,1
	2010	1 234 602	100,0	159 441	12,9	1 039 706	84,2	35 455	3,7
	2015	1 283 291	100,0	168 021	13,1	1 083 163	84,4	32 107	2,5
	2018	1 300 528	100,0	172 062	13,2	1 099 303	84,5	29 163	2,2
Muut rakennukset	1960	106 528	100,0	29 422	27,6	77 106	72,4	..	..
	1970	69 744	100,0	24 838	35,6	44 906	64,4	..	..
	1980	92 183	100,0	31 118	33,8	61 065	66,2	..	..
	1990	150 249	100,0	47 394	31,5	82 661	55,0	20 194	13,4
	2000	178 910	100,0	56 368	31,5	104 261	58,3	18 281	10,2
	2010	211 494	100,0	69 870	33,0	123 432	58,4	18 182	8,6
	2015	221 847	100,0	75 442	34,0	129 499	58,4	16 906	7,6
	2018	229 946	100,0	80 011	34,8	133 218	57,9	16 717	7,3

Liitetaulukko 5. Kesämökkien omistus mökin sijaintimaakunnan mukaan 2018

Kesämökin sijaintimaakunta	Omistaja asuu mökin sijaintimaakunnassa	Omistaja ei asu mökin sijaintimaakunnassa	Yksityishenkilöiden omistamat mökit yhteensä	Ulkomaakuntalaisten omistamien mökkien osuus	Kuolinpesät, yritykset, yhteisöt, ulkomaalaiset ja muut	Kesämökit yhteensä
Ahvenanmaa - Åland	3 355	351	3 706	9,5	2 803	6 509
Etelä-Karjala	10 623	7 329	17 952	40,8	2 990	20 942
Etelä-Pohjanmaa	7 685	4 150	11 835	35,1	1 862	13 697
Etelä-Savo	16 767	27 509	44 276	62,1	5 616	49 892
Kainuu	6 359	4 767	11 126	42,8	1 610	12 736
Kanta-Häme	8 261	10 671	18 932	56,4	2 810	21 742
Keski-Pohjanmaa	2 224	850	3 074	27,7	946	4 020
Keski-Suomi	17 393	14 052	31 445	44,7	4 632	36 077
Kymenlaakso	8 969	7 442	16 411	45,3	2 254	18 665
Lappi	13 910	10 879	24 789	43,9	7 971	32 760
Pirkanmaa	28 922	12 354	41 276	29,9	6 087	47 363
Pohjanmaa	14 843	2 830	17 673	16,0	4 018	21 691
Pohjois-Karjala	14 327	7 035	21 362	32,9	2 860	24 222
Pohjois-Pohjanmaa	20 315	5 803	26 118	22,2	6 397	32 515
Pohjois-Savo	18 736	8 598	27 334	31,5	4 425	31 759
Päijät-Häme	9 372	10 310	19 682	52,4	2 871	22 553
Satakunta	13 062	4 570	17 632	25,9	2 757	20 389
Uusimaa	33 242	1 886	35 128	5,4	7 089	42 217
Varsinais-Suomi	28 839	13 700	42 539	32,2	7 497	50 036

Laatuseloste: Rakennukset ja kesämökit

1. Tilastotietojen relevanssi

Rakennukset ja kesämökit -tilasto kuvaa olemassa olevaa rakennus- ja kesämökkikantaa vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan. Rakennuskantaan eivät pääsääntöisesti sisälly seuraavat rakennukset: maataloustuotannossa käytettävät rakennukset, asuinrakennusten sauna- ja talousrakennukset, puolustusvoimien rakennukset, nestevarastorakennukset ja väestösuojat, paitsi silloin, kun em. rakennukset ovat asuttuja tai niissä on toimitiloja. Rakennuskantaan eivät sisälly myöskään kesämökit, sillä ne esitetään useimmiten omana tietona. Rakennus- ja kesämökkikanta ei sisällä samoja rakennuksia, sillä yksittäinen rakennus luokitellaan joko rakennuskantaan tai kesämökkikantaan. Asutut kesämökit sisältyvät asutokantaan ja sitä kautta myös rakennuskantaan, mutta eivät kesämökkikantaan. Asutut kesämökit on otettu mukaan rakennuskantaan vuodesta 2000 lähtien.

Rakennuskanta sisältää kaikki asutokantaan kuuluvat rakennukset. Rakennuskantaa voidaan kuvata mm. rakennuksen käyttötarkoituksen (asuinrakennus, liikerakennus, toimistorakennus jne.), rakennusvuoden, kerrosalan ja rakennusaineen mukaan. Kesämökeiksi on määritelty ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli vuoden viimeisenä päivänä vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Toisin sanoen kesämökkikanta sisältää ensisijaisesti Rakennusluokituksen käyttötarkoitukseluokan (041) Vapaa-ajan asuinrakennukset ja lisäksi muut rakennukset (ns. mummonmökit), joita käytetään loma-asumiseen ja joiden käytössä on ilmoitettu rekisteriviranomaiselle. Majoitustoimintaa harjoittavien liikeyritysten vuokrattavia lomamökkejä, jotka ovat Liikerakennusten luokassa 124 (Vuokrattavat lomamökit ja -osakkeet, liiketoiminnallisesti) ei lueta kesämökkikantaan.

Rakennukset ja kesämökit -tilasto perustuu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennuksia koskeviin tietoihin, joita ylläpitävät kuntien rakennusvalvontaviranomaiset ja maistraatit.

Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki- ja asetus väestötietojärjestelmästä.

Tilastokeskuksen tehtävänä on puolestaan laatia yhteiskuntaoloja kuvaavia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta).

2. Menetelmäkuvaus

Rakennukset ja kesämökit -tilasto on kokonaistilasto, jonka tiedot poimitaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennuksia koskevista tiedoista.

Väestörekisterikeskuksen rakennuksia ja asuntoja koskeva tietojärjestelmä on luotu 1980-luvun alussa. Sen tietopohjan muodostaa Tilastokeskuksen, vuoden 1980 väestölaskennan yhteydessä, omistajilta tai rakennuksen ja asunnon haltijoilta kerätyt tiedot. Tiedonkeruu perustui väestökirjalakiin ja erilliseen väestölaskenta-asetukseen. Vuodesta 1982 lähtien rakennus- ja huoneistotietoja on päivitetty tietojärjestelmään rakennushankeilmoituksilla, jotka täytetään haettaessa rakennuslupaa uutta rakennusta, laajennusta tai muutostöitä varten. Koko 1980-luvun ajan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietoja tarkistettiin ja korjattiin eri tietojen osalta. Tilastokeskus kehitti erilaisia käsittelysääntöjä aineiston käsittelemiseksi, jotta rekisteritietoja pystyttäisiin jatkossa käyttämään vuosittaisen rakennus- ja asutokantatilaston tekemiseen. Rakennuksia koskeva vuosittainen tilastotuotanto aloitettiin Tilastokeskuksessa vuodesta 1987 alkaen ja kesämökkejä koskeva tilastointi vuodesta 1989 alkaen.

Rakennukset ja kesämökit -tilaston lähdeaineistona on Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennuksia, asuntoja ja henkilöitä koskevat tiedot. Väestötietojärjestelmän tunnusjärjestelmä muuttui, kun ns. pysyvä rakennustunnus otettiin käyttöön marraskuussa 2014. Tilastossa pysyvä rakennustunnus on käytössä aineistovuodesta 2014 lähtien, mikä voi vaikuttaa jonkin verran mm. aikasarja- ja vuosimuutostietoihin. Vuosittain tuotetut tilastotiedot ovat pitemmällä periodilla suhteellisen vertailukelpoisia keskenään, vaikka yksittäiset vuosimuutokset eivät ole kaikilta osin tarkkoja ja luotettavia.

Rakennukset ja kesämökit -tilaston laatu on suhteellisen suoraan riippuvainen lähdeaineiston laadusta. Tiedot asuntojen purkamisesta tai muusta rakennusten poistumasta eivät välity säännöllisesti väestötietojärjestelmään. Tämän vuoksi Tilastokeskuksen aineistoa pyritään korjaamaan käsittelysäännöillä siten, että aineistosta karsitaan todennäköiset poistumatapaukset kuten vanhat ja huonokuntoiset rakennukset.

Tilastosta poistetaan esimerkiksi yli 15 vuotta asumattomina olleet omakotitalot. Mikäli tällaiseen asutokannasta poistettuun rakennukseen muuttaa vakinaisia asukkaita, asunto palautuu jälleen asutokantaan. Kaikki muutostyöt eivät ole luvanvaraisia rakennustoimenpiteitä, eivät myöskään kaikki rakennuksen varusteita ja verkostoliittymiä koskevat toimenpiteet, joten niistä ei aina välity tietoa viranomaiselle ja sitä kautta tilastoihin. Tämän vuoksi suurelta osalta kesämökkien rekisteritiedoista puuttuu mm. tieto sähköistyksestä tai vesijohto- ja viemäri liittymistä. Alkuperäisaineiston virheellisyyksiä ja rakennusten puuttuvia tietoja pyritään jonkin verran pääättelemään ja korjaamaan Tilastokeskuksessa. Esimerkiksi samaa rakennusta kuvaavia tietoja ei ole hyväksytty kahdesti, mikäli on epäily päällekkäisistä tiedoista. Myös muita alkuperäisaineiston virheellisyyksiä ja rakennusten puuttuvia tietoja pyritään pääättelemään ja korjaamaan. Osa rakennusten ja asuntojen varustetiedoista on kerätty vasta vuoden 1980 väestölaskentatietojen jälkeen, minkä vuoksi ne ovat osin puutteellisia. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi hissi, parveke ja koneellinen ilmastointi. Rakennuskannasta karsitaan mm. maataloustuotannossa käytettävät rakennukset sekä asuinrakennusten sauna- ja talousrakennukset, sillä niitä ei kerätty vuoden 1980 väestölaskennassa eivätkä ne siten olleet mukana rekisterin tietopohjaa muodostettaessa. Yksilöivien tunnistetietojen avulla Tilastokeskuksen rakennuskantatietoihin yhdistetään muita tietoja mm. rakennuksessa olevien asuntojen ja asukkaiden määrä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakennusten keskeisten tietojen peittävyys on suhteellisen hyvä. Rakennusten määrissä ja ominaisuustiedoissa on kuitenkin jonkin verran virheellisyyksiä, sillä kaikki muutostiedot eivät tule kattavasti väestötietojärjestelmää ylläpitävien viranomaisten tietoon. Vuoden 1990 väestölaskennan yhteydessä tehdyn luotettavuustutkimuksen mukaan rekisteripohjaisessa tilastossa oli noin 20 000 rakennusta liikaa. Nämä rakennukset olivat joko purettuja, tuhoutuneita tai muuttuneet kesämökeiksi. Väestötietojärjestelmän rakennuksia ja asuntoja koskevista tiedoista ei saada poistumatietoja tarkasti, minkä vuoksi Tilastokeskus pyrkii karsimaan rakennuskantatilastosta vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Mikäli tällaiseen rakennuskannasta poistettuun rakennukseen muuttaa vakinaisia asukkaita, rakennus palautuu jälleen rakennuskantaan. Tiedot ilman lupaa rakennetuista uusista kohteista sekä muutos- ja parannustöistä eivät välity tietojärjestelmään. Lämmitystavan tai -aineen muutokset eivät kaikissa tapauksissa ole luvanvaraisia rakennustoimenpiteitä. Sama ongelma koskee myös rakennuksen varusteita ja verkostoliittymiä koskevia tietoja, joissa saattaa olla virheellisyyttä. Vääriä tietoja pystytään jonkin verran korjaamaan Tilastokeskuksessa poistamalla ristiriitaisuuksia eri varusteiden, lämmitystapojen ja -aineiden kesken. Myös niissä tiedoissa on puutteellisuuksia, joita on alettu kerätä vasta vuoden 1980 tietopohjan perustamisen jälkeen. Esimerkiksi tiedot hissistä, parvekkeesta ja koneellisesta ilmastoinnista voivat olla puutteellisia. Vuosittain tehdyt tilastotiedot ovat pitemmällä periodilla suhteellisen vertailukelpoisia keskenään. Yksittäiset vuosimuutokset eivät ole kaikilta osin tarkkoja ja luotettavia. Kaikkia valmistuneita vapaa-ajan asuinrakennuksia ei välttämättä ole vuoden 2015 rekisteritiedoissa mukana tietojärjestelmämuutosten vuoksi.

Kesämökkitiedoista voi puuttua jonkin verran yksiköitä. Kesämökkikäyttöön otetaan rakennuksia, jotka ovat rekisterissä muissa käyttötarkoituksissa kuin vapaa-ajan asunoina (esim. tyhjilleen jääneet omakotitalot tai entisten maatilojen asuinrakennukset). Tällaisten rakennuksen muuttuminen vapaa-ajan asunoksi ei pääsääntöisesti välity rekisteriviranomaisille ja sitä kautta tilastoihin. Rekisteriin tehtyjä tarkistuksia ja kyselyjä on jonkin verran pyritty kohdistamaan juuri käyttötarkoitukseltaan tuntemattomiin ja/tai tyhjiillä oleviin rakennuksiin, joiden käyttötarkoitus on saattanut muuttua vapaa-ajan asuinrakennukseksi. On myös mahdollista, että kesämökki muutetaan käyttötarkoitukseltaan asuinrakennukseksi, kun se otetaan asumiskäyttöön. Tällöin kesämökki poistuu kesämökkikannasta. Samoin tapahtuu myös silloin, kun kesämökki ilmoitetaan muuttoilmoituksessa vakinaiseksi osoitteeksi. Väestörekisterikeskus on täydentänyt väestötietojärjestelmän rakennustietoja lisäämällä rekisteriin verohallinnon kesämökkitietoja. Tämän vuoksi joissakin kunnissa voi olla liikaa vapaa-ajan asuinrakennuksia. Ts. sama kesämökki on ollut sekä Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmässä että verottajalta saadussa aineistossa. Kaikissa tapauksissa näitä ei ole voitu päätellä samaksi yksiköksi, koska verohallinnon tiedoissa ei ole rakennuksen koordinaattitietoja. Kesämökin omistajaan liittyvät tiedot, kuten ulkokuntalaisten kesäasukkaiden määrä, kuvaavat vain viranomaisrekisterin kautta saatavia tietoja. Kesämökin todellinen käyttäjäryhmä voi joissakin tapauksissa olla aivan toinen, kuin mitä rekisteritiedoista

pystytään päättelemään. Suurelta osalta kesämökkejä puuttuu tieto mm. sähköistyksestä tai vesijohto- ja viemäri liittymistä. Otospohjaisen kyselytutkimuksen (Kesämökkibarometri 2009) mukaan kesämökeistä 76 prosenttia oli sähköverkon piirissä ja 16 prosenttia sai talousvetensä vesilaitoksen tai vesiosuuskunnan verkosta. Vastaavat tiedot viranomaisrekisteriin pohjautuvassa kesämökkitilastossa on, että kesämökeistä 34 prosentilla on sähköliittymä ja 4 prosentilla liittymä vesijohtoverkoston.

Väestörekisterikeskus toteutti vuonna 2003 automaattisen tietojenkäsittelyn menetelmin laajan rakennusten koordinaattitietojen perusparannushankkeen, jolloin myös rakennus- ja kesämökkitilastojen koordinaattitiedot paranivat. Koordinaattitiedon kattavuus vaihtelee jonkin verran kunnittain. Rakennukset ja kesämökkitilastossa oli alle 1 000 (eli alle 1 prosentti) sellaista rakennusta tai kesämökkiä, joilta puuttui koordinaattitieto tai koordinaatti ei ollut validi muiden aluetietojen kanssa. Rakennuksen valmistumisvuotta ym. ominaisuustietoja on korjattu Tilastokeskuksessa vuodesta 2017 alkaen Verohallinnon kiinteistörekisterin tiedoilla.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Rakennukset ja kesämökkitilasto tehdään vuosittain. Tiedot ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan. Rakennukset ja kesämökkitilasto valmistuu noin viisi kuukautta tilastointiajankohdan jälkeen. Aluejakona käytetään tilastointiajankohdan jälkeistä päivää eli vuoden vaihteen ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen. Julkistamiskalenterin verkko-osoite: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

5. Tilastojen saatavuus

Rakennus- ja kesämökkikantaa koskevia tietoja on saatavilla kunnittain ja kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen internet-sivuilla, maksuttomasta StatFin -tilastopalvelusta. Muuta Rakennukset ja kesämökkitilastoon liittyvää tietoa on tilaston kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/til/rakke/index.html>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus sekä käsitteet ja määritelmät.

Rakennus- ja kesämökkitilastoja koskevia painojulkaisuja on julkaistu vuosittain 1987-2007 Tilastokeskuksen Asuminen-sarjassa ja sitä aikaisemmin Väestölaskenta-sarjassa vuodesta 1950. Tilastossa käytetyt alue- ja rakennusluokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista. Maksullisissa palveluissa sekä erityisselvityksinä tilattavissa tiedoissa on saatavilla yksityiskohtaisempaa tietoa, myös kuntien osa-alueiden mukaan.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastovuodesta 2008 alkaen Rakennuskantatilasto ja Kesämökkitilasto yhdistettiin siten, että tilaston nimeksi tuli Rakennukset ja kesämökkitilasto. Tilaston tietosisältö on sama kuin aikaisemmin erillisinä tehtyjen tilastojen.

Vertailtaessa eri ajankohtien tietoja on otettava huomioon, että osa muutoksista voi johtua rekisterissä tehdyistä tarkastuksista, tilastoaineiston käsittelyn muutoksista ja aikaisempien vuosien erilaisista tiedonkeruumenetelmistä. Esimerkiksi rakentamisvuosien korjaukset vaikuttavat rakennusten ikärakenteeseen, samoin rakennusten käyttötarkoitukseen kohdistuneet tarkistukset. Vuoden 1985 väestölaskennassa käytettiin ensimmäisen kerran rekisteritietoja asunto- ja rakennuskantatilaston muodostamisessa. Tiedot asunto- ja rakennuskannasta on tuotettu väestölaskennoissa vuosina 1950, 1960, 1970, 1980 sekä 1985. YK:n väestölaskentasuositukset on otettu huomioon väestölaskentoja toteutettaessa. Vuodesta 1987 lähtien tietoja on tuotettu vuosittain rekisteripohjaisesti, ja vuosittain tehdyt tilastotiedot ovat pitemmällä periodilla suhteellisen vertailukelpoisia keskenään. Vuosimuutokset eivät ole kaikilta osin tarkkoja ja luotettavia. Rakennuksen käyttötarkoituseritys muuttui vuonna 1994. Rakennuskantatilastossa kyseinen luokitus on ollut käytössä tilastovuodesta 1993.

Ensimmäiset rekisteripohjaiset kesämökkitilastot on julkaistu vuodelta 1989 ja sen jälkeen vuosittain. Väestörekisterikeskus täydensi Väestötietojärjestelmän rakennustietoja lisäämällä rekisteriin verohallinnon kesämökkitiedot kesällä 1990. Tämän jälkeen kunnissa tarkastettiin mm. puuttuvia koordinaatti- ja ominaisuustietoja. Tätä edeltävät kesämökkitiedot ovat vuoden 1980 väestölaskennasta, jossa tiedot

kerättiin lomakkeilla. Vuoden 1980 laskennassa kerättiin myös sellaisia tietoja, joita ei enää sen jälkeen kerätty, kuten tieto kesämökin yhteisomistuksesta ja talviasuttavuudesta. Vuoden 1997 alussa Väestörekisterikeskus täydensi uudelleen väestötietojärjestelmän rakennustietoja verottajan kiinteistötiedoilla. Tässä yhteydessä rekisteriin lisättiin myös huomattava määrä kesämökkejä. Koska näistä osa saattaa jo olla eri tunnuksella väestötietojärjestelmän rakennustiedoissa, on verottajan aineistosta lisätyistä yksiköistä kesämökkitalastoon pyritty hyväksymään vain maistraattien tarkistamat lisäykset.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokantatilastot vastaavat nykyisessä tietojärjestelmässä (2005 lähtien) toisiaan siten, että jokaista asuntokannan asuntoa vastaava rakennus on rakennuskannassa. Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntokantatilastot ja Väestörekisterikeskuksen rakennus- ja huoneistotiedot eivät ole täysin yhtenevät, koska rekisterin sisältämiä virheitä on pyritty korjaamaan Tilastokeskuksessa. Lisäksi Tilastokeskuksen rakennuskannasta karsitaan mm. maataloustuotannossa käytettävät rakennukset ja asuinrakennusten sauna- ja talousrakennukset. Tilastokeskuksen tiedoissa kesämökit esitetään yleensä omana tietona ja rakennuskanta ilman kesämökkitietoja. Lisäksi rakennus- ja kesämökkikannan määritelmät eivät ole yhtenäiset Väestörekisterikeskuksen julkaisemien tietojen kanssa.

Tilastokeskuksen rakennuskantatilaston ja rakennustuotantotilaston uudistuotantoa kuvaavien lukujen erot johtuvat mm. eri poiminta-ajankohdista ja tilastoitavasta yksikkötiedosta. Uudistuotantotilastossa yksikkönä on hanketiedot, jotka sisältävät mm. laajennukset. Rakennuskantatilastossa yksikkönä on rakennus ja sen ominaisuustiedot. Lisäksi rakennuskannassa on mukana kaikki ne asuntoja sisältävät rakennukset, joissa asuttiin vuoden viimeisenä päivänä, vaikka ne eivät vielä olisi valmistuneet. On myös mahdollista, että rakennuskantaan aikaisemmin kuulumaton rakennus otetaan asumiskäyttöön, jolloin se tulee mukaan rakennuskantaan.

Tilastokeskuksen Rakennustuotantotilaston uudistuotantoa kuvaavat valmistuneiden rakennusten määrät eivät lisää olemassa olevaa rakennuskantaa samalla määrällä. Tämä sen vuoksi, että rakennuskannan sisällä tapahtuu muutoksia, kuten rakennuksen purkaminen tai palaminen tai esimerkiksi uuden rakennuksen rakentaminen vanhan rakennuksen tilalle, olemassa olevan rakennuksen käyttötarkoituksen muuttuminen toiseksi jne. Lisäksi aikaisemmin käyttämättömänä ollut rakennus voi palautua rakennuskantaan, jos rakennukseen muuttaa vakinaisia asukkaita.

Otospohjaisena kyselytutkimuksena toteutetun Kesämökkibarometrin tiedot voivat poiketa rekisteripohjaisesta kesämökkitalastosta erilaisen tiedonkeruumenetelmän ja erilaisten käsitteiden ja määritelmien vuoksi. Kesämökkibarometri on Saaristoasiain neuvottelukunnan ja Tilastokeskuksen määrävuosin tekemä vapaa-ajan asumista kuvaava tutkimus.

Lisätietoja

Otto Kannisto 029 551 3044

Marja Hermiö 029 551 3211

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

info@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Rakennukset ja kesämökit, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-677X (pdf)